

DE HERESIBVS AD

QVOD VVL TDEVM

Guncupatur. Facit & ipsi de sanguine infantis quod Cataphryges facere supra diximus. Nam & ab eis perhibentur exorti. Deniq; ali; hanc Pepuzam non esse ciuitatem, sed villam dicunt fuisse Montani & Prophetistarum eius Priscæ & Maximillæ, & quia ibi vixerunt, ideo locum meruisse appellari Hierusalem. Artotyritæ sunt, quibus oblatio eorum hoc nomen dedit: offerunt enim panem & caseum, dicentes a primis hominibus oblationes de fructibus terræ & omnium fuisse celebratas. Hos Pepuzianis iungit Epiphanius. Tellefæcædaticata hinc appellati sunt, q; nō nisi quartadecima luna, mese Martio, Pascha celebrant, quilibet septem dierū occurrit dies, & si dies dominicus occurrerit, ipso die ieiunant & vigilant. Alogiani ppteræa sic vocantur tanq; talis, deū. fine verbo, logos em Græce verbū dicitur, quia dñi ī verbum recipere noluerunt, Iohannis Euangelii responentes, cuius nec Apocalypsin accipiunt, has videlicet scripturas negat esse ipsi⁹. Adamiani ex Adam dicti, cuius imitatur in paradiso nuditatem, quæ fuit ante peccatum: vnde & nuptias auerstantur, quia nec prius peccasset Adā, nec prius dimissus eset de paradiſo cognovit vxorem. Credunt ergo q; nuptiæ futuræ non fuissent, si nemo peccasset. Nudi itaq; mares feminæq; conueniunt, nudi lectiones audiunt, nudi orant, nudi celebrat sacramenta, & ex hoc paradisum suam arbitratur Ecclesiam. Elceos & Samæos hic tanq; ordine suo cōmemorat Epiphanius, quos dicit a quodā pseudopropheta esse deceptos q; vocabatur Elci, ex cuius genere duas mulieres tanq; deas ab eis perhibet adoratas. Cætera Hebioneis tenere similia. Theodotiani à Theodotione quodā institiuti, hominem tantummodo Christum assuerant. Quod dicitur quidē Theodotione propterea docuisse, quia in perfectione lapsus isto modo se causis sui deuitare putabat opprobrium, si non deum negasse, sed 34 hominem videretur. Melchizedeciani, Melchizedech sacerdotem dei excelsi, non hominē fuisse, sed 35 virtutem dei esse arbitrantur. Bardefaniæ, à quodam Bardefane, qui in doctrina Christi prius existit, perhibetur insignis: quanvis postea per omnia in Valéntini hæresim lapsus est, addés de suo ut fato 36 alliceret conuersationes hominum. Noëtiani, à quodam Noëto, qui dicebat Christum eundē ipsum 37 esse patrem & spiritu[m] sanctu[m]. Valeſij & ſeipſos caſtant, & hōlpites ſuos, hoc modo existimantes deo I fe debere feruire. A lia quoq; hæretica docere dicitur & turpiæ ſed que illa fint, nec ipſe cōmemorauit Epiphanius, nec vipliam potui reperi. Cathari, qui ſeipſos iſto nomine, quasi propter mundiciam superfiliſſime atq; odioſiſſime nominant: ſecondas nuptias non admittunt, penitentiam denegat, Nouatum ſeſtantes hæreticum: vnde etiam Nouatiani appellantur. Angelici, in angelorum cultu inclinati, quos Epiphanius iam omnino defecifile testatur. 40 Apostoli, qui ſe iſto nomine arrogatiſſime vocauerunt, eo quidē in ſuam cōmunionem non recipiarent vtentes coniugibus, & res proprias poſſidentes, quales habet catholicæ Ecclesia & monachos & clericos plurimos. Sed ideo iſti hæretici ſunt, quoniam ſe ab Ecclesia ſeparantes, nullam ſpem putant eos habere qui vtuntur his rebus quibus ipſi carent. Encratit, ex traordi- ni. 41 Sabeliani ab illo Noëto quem ſupra memorauimus, defuixiſſe dicitur. Nam & diſcipulum eius quida perhibet fuisse Sabelium. Sed qua cauſa duas hæretes Epiphanius copiaret, nescio: cum fieri potuſſe videam⁹ vt fuerit Sabelius iſte famosior, & ideo ex illi celebrius hæc hæretis nomē accepit. Noëtiani em̄ difficultiſſime ab aliquo ſciuntur, Sabeliani autē ſunt in ore multiorū. Nā & Præxianos à Præxa quidam vocant, & Hermogeniani vocari ab Hermogene potuerunt, qui Præxeas & Hermogenes eadē ſentientes in Aphrica fuſſe dicitur. Nec tamē iſtę plures ſentiantur, ſed vniuſ ſectę plura noſia ex his hominibus qui in ea maxime innouerunt, ſicut Donatistæ, ijdē Parmenianistæ: ſicut Pelagiani ijdē Coeleſtiani. Vnde ergo ſit factū, vt Noëtianos & Sabelianos, nō vniuſ hæretis duo noſia, ſed tanq; duas hæretes ſupradictiſſiſi Epilcopus pponeret liquido inuenire nō potuit: quia ſi taliſ, Epis- quid inter ſe differunt, tam obſcure dixit ſtudio forſi phanius. tan breuitati, vt non intelligat. Loco quippe iſto, quo & non tam longe à Noëtianis Sabelianos cōmemorans, Sabelianis, inquit, ſimilia Noëto dogmatizantes, præter hoc q; dicit patrē non esse paſſum: quomodo de Sabelianis intelligi potest, cū ſic innouerunt di- cere patrē paſſum, vt Patrapiſſiani q; Sabelianī cre- briuſ nūcipientur? Aut ſi forte in eo qd; ait, præter hoc qd; dicunt patrē non esse paſſum, Noëtianos hoc dicere intelligi voluit, quis eos in hac ambiguitate diſcernat? Vel quomodo poſunt intelligi quilibet eorū patrē paſſum fuisse nō dicere, cum dicat eundē ipſum eſſe & patrē & filiū & ſpiritu[m] sanctu[m]? Philaster autem Brixianus Ep̄ in plixiſſimo libo, quē de hæretibus condidit, & CXXVIII. hæretas arbitrat⁹ eſt cōputandas, Sabelianos cōtinuit poſt Noëtianos ponēt, Sa- bellianis, inquit, diſcipuli⁹ eius, qui ſimilitudinē ſuī do- citoris iſtē ſectuſis eſt, vnde & Sabelianis poſtea ſunt appellati, qui & Patrapiſſiani & Præxianī à Præxa, & Hermogeniani ab Hermogene, q; fuerit in Aphrica, qui & iſta ſentientes abieci sunt ab Ecclesia catholica. Certe iſte eſtde poſtea Sabelianos dixit appella- tos, qui ea quæ Noëtū ſentiebāt. Et alia noia euidē ſectæ cōmemorauit, & tamē Noëtianos & Sabelianos ſub duobus numeris tanq; duas hæretes poſuit, qua cauſa, ipſe viderit. Origenianī à quodā Origenē diſcipuli ſunt, nō ab illo qui ſerē oibis notus eſt, ſed ab alio, nescio quo, de quo, vel ſectatorib⁹ eius Epipha- nius loquens, Origenianī, inquit, cūnida Origenis di- ſcipuli, turpiſ autē ſunt operationis: iſti ſunt nephāda faciētes, ſua corpora corruptioni tradētes. Alios 43 ait Origenianos cōtinu ſubjiciēt. Origenianī, inqt, alij qui & Adamantii tracitoris illius ſectatores qui & mortuorū rēſurrecționē negant, Christum autē & ſpiritu[m] creaturā dicunt: paradíſum autē & cœlos & alia non credit esse ſcdm literā ſed in allegoria. Hæc qd; de Origenē Epiphanius refert. Sed defensores eius dicunt Origenē patrem & filiū & ſpiritu[m] sanctu[m] vniuſ eiusdem qd; ſubſtati docuſi, neq; rēſurrecționē M repulſe mortuorū ſed qui eius plura legerunt, con- tradicunt. Sunt & alia huius Origenis dogma quæ catholicæ Ecclesiæ omnino non recepit: in quibus nec ipſum fallo arguit, nec potest ab eius defenſori⁹ ex- eſufari, maxime de purgatione & liberatione: ac rur- ſus poſt longū tempus ad eadē mala revolutione ra- tionalis vniuerſae creaturæ. Quid enim catholic⁹ chri- ſtianus vel doctus vel indoctus non vehementer ex- horreat, eam quā dicit purgationē malorū, id eſt, etiā eos qui hanc vitā in flagitijs & facinoribus & ſacrilegijs atq; impietatibus quilibet maximis finierunt: ipſum etiā poſtremo diabolū atq; angelos eius, qui poſt longiſſima tēpora purgatos atq; liberatos regno dei luci⁹ refutū, & rurſus poſt longiſſima tempora omnes qui liberati ſunt, ad hęc male denuo relabi & reuerti, & ha vices alterantes beatitudinum & mi- ſeriarum rationalis creaturæ ſemper fruſe, ſemper fo- re? De qua vaniſſima impietate aduerſus Philosophos à quibus iſta diſcipli Origenes, in libris de ciuitate dei diligentiſſime diſputauit. Dicit præterea ipſe Origenes, q; filius dei ſancti hominib⁹ comparatus, veritas ſit patri collatus mendaci⁹: & quantum diſtant Aſtoli Christo, tantū filius patri. Vnde nec oran- dūs eſt filius, cui patre, quia nō eſt author indulgen- darum